

**RAPORT Z REALIZACJI
„GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE HYŻNE NA
LATA 2023-2025”**

W ROKU 2025

HYŻNE, maj 2026 rok

Raport z realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Hyżne na lata 2023-2025” i efektów jego realizacji w roku 2025

Obowiązek realizacji działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w obszarze przeciwdziałania narkomanii nakładają na gminy odpowiednio:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organ wykonawczy sporządza raport z wykonania w danym roku Programu i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy, w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Hyżne na lata 2023-2025 w Rozdziale 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi) wydatkowano kwotę 119 597,76 zł.

zł natomiast w Rozdziale 85153 (zwalczanie narkomanii) kwotę 6 431,61 zł.

Celem głównym Programu było ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Hyżne oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych oraz terapeutycznych we współpracy z innymi instytucjami.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi jeden z kluczowych elementów lokalnej polityki społecznej, ukierunkowanej na wzmacnianie bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców. Program obejmuje działania profilaktyczne, edukacyjne, interwencyjne oraz wspierające osoby i rodziny dotknięte problemem uzależnień. Niniejszy raport przedstawia podsumowanie podjętych inicjatyw, osiągniętych rezultatów, które pojawiły się w trakcie realizacji zadań w danym roku, stanowiąc podstawę do dalszego doskonalenia strategii przeciwdziałania problemom alkoholowym w gminie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest narzędziem, dzięki któremu samorząd może w sposób systematyczny i odpowiedzialny reagować na zjawiska związane z nadużywaniem alkoholu oraz jego konsekwencjami społecznymi. W minionym okresie sprawozdawczym działania podejmowane w ramach programu koncentrowały się na wzmacnianiu profilaktyki, wspieraniu rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz rozwijaniu lokalnych inicjatyw służących poprawie bezpieczeństwa i dobrostanu mieszkańców. Niniejszy raport prezentuje zakres wykonanych zadań, ich efekty.

W 2025 roku mieszkańcy gminy Hyżne mogli korzystać z bezpłatnej pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej oferowanej przez Centrum Integracji i Rozwoju „Stara Mleczarnia” w Hyżnem. Wsparcie to przyczyniło się do poprawy funkcjonowania psychospołecznego osób współuzależnionych oraz rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Ponadto na terenie gminy realizowano działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, obejmujące spotkania edukacyjne i zajęcia wzmacniające postawy prozdrowotne.

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. w Punkcie Konsultacyjnym w Hyżnem prowadzone były bezpłatne konsultacje indywidualne przez certyfikowanego specjalistę psychoterapii

uzależnień. W roku sprawozdawczym odbyło się 86 porad w tym dla mężczyzn - 31 dla kobiet - 55. W ramach zrealizowanych konsultacji prowadzone były następujące działania:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- podejmowanie pierwszego kontaktu z osobą uzależnioną (uzależnienia chemiczne i behawioralne) - celem spotkań było rozpoznanie problemu, rozpoznanie destrukcji i motywacji do zmiany,
- motywowanie osób z problemem nadużywania alkoholu lub uzależnienia do podjęcia specjalistycznego leczenia terapeutycznego, wskazanie placówek leczących oraz grup samopomocowych AA,
- podejmowanie działań interwencyjnych względem osób uzależnionych, motywowanie do leczenia,
- udzielanie wsparcia, porad i informacji rodzinom w kryzysie spowodowanym uzależnieniem jednego z członków rodziny i/lub dotkniętych przemocą domową- celem rozmów było dostarczenie podstawowych informacji na temat uzależnienia, informacji na temat praw osoby doznającej przemocy, procedura Niebieskiej Karty, motywowanie do zgłoszenia się na terapię dla osób doznających przemocy oraz grupy samopomocowe, udzielenie wsparcia emocjonalnego, udzielenie wskazówek dotyczących możliwości ochrony przed przemocą, poszukiwanie alternatywnych źródeł wsparcia,
- wsparcie i poradnictwo dla osób współuzależnionych i DDA, motywowanie osób współuzależnionych i DDA do podjęcia psychoterapii,
- dostarczenie informacji rodzinom z problemem alkoholowym o procedurze zobowiązania do leczenia odwykowego,
- poradnictwo dotyczące problemów wychowawczych w rodzinie, w tym problemów dotyczących cyberuzależnień u młodzieży,
- udzielanie porad dotyczących trudności w relacjach rodzinnych i małżeńskich,
- działania mające na celu wzmocnienie więzi i zasobów rodziny
- współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie-przekazywanie klientom informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy w zakresie konkretnych problemów klienta, umawianie klientów do odpowiednich specjalistów, tworzenie pomostu między klientem a specjalistycznymi ośrodkami (placówki pomocy psychologicznej, psychiatrycznej, medycznej i prawnej),
- współpraca z placówkami świadczącymi pomoc psychologiczną, psychiatryczną, terapeutyczną i prawną,

Powód zgłoszenia się na konsultacje:

- osoby z problemem alkoholowym – 37 konsultacji,
- dorośli członkowie rodziny z problemem alkoholowym (współuzależnienie, DDA) – 17 konsultacji,
- dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym – 3 konsultacje,
- doznawanie przemocy – 11 konsultacji,
- stosowanie przemocy – 0,
- osoby z problemem narkotykowym – 0,
- dorośli członkowie rodziny osoby z problemem uzależnień behawioralnych – 7 konsultacji,
- osoby z problemem uzależnień behawioralnych (hazard, cyberuzależnienia) – 9 konsultacji,
- inne problemy (emocjonalne, wychowawcze, małżeńskie) – 2 konsultacje.

Wielokrotnie działania podejmowane przez specjalistę owocowały podjęciem przez klienta zmian w jego sposobie funkcjonowania, poprawę jakości życia jego i jego rodziny i rozpoczęcie specjalistycznego leczenia.

Psycholog natomiast w okresie od 1 stycznia 2025 r. do końca grudnia 2025 r. przeprowadził 140 konsultacji indywidualnych w tym objęto usługą młodzież szkolną w wieku między 12-19 rokiem życia oraz osoby dorosłe i seniorzy..

Do głównych efektów prowadzonej działalności psychologa należą:

- przeprowadzenie diagnozy psychologicznej, obejmującej rozpoznanie aktualnych trudności psychicznych, identyfikację czynników podtrzymujących oraz określenie dalszych zaleceń terapeutycznych,
- poprawa wglądu pacjenta w stan funkcjonowania psychicznego oraz zwiększenie zasobów adaptacyjnych,
- redukcja nasilenia trudności emocjonalnych oraz wzmocnienie poczucia sprawczości,
- wsparcie w zakresie nabywania i wykorzystywania kompetencji niezbędnych do radzenia sobie z aktualną sytuacją życiową,
- aktywizacja zasobów wsparcia społecznego,
- realizacja działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy psychicznej i fizycznej, obejmujących zwiększenie świadomości mechanizmów przemocy, wczesną identyfikację sytuacji zagrożenia oraz wzmocnienie kompetencji w zakresie ochrony własnych granic,
- ograniczenie ryzyka dalszej wiktyimizacji poprzez oddziaływania psychoedukacyjne, oraz ukierunkowanie na dostępne formy pomocy instytucjonalnej,
- przeprowadzenie wstępnej diagnostyki w kierunku uzależnienia i współuzależnienia, z oceną wpływu zachowań nałogowych (własnych lub osób bliskich) na funkcjonowanie psychiczne i społeczne pacjenta,
- zwiększenie wglądu pacjenta w mechanizmy uzależnienia i współuzależnienia oraz sformułowanie zaleceń dotyczących dalszego leczenia specjalistycznego.

Formy i metody udzielanych świadczeń:

- konsultacje psychologiczne
- poradnictwo psychologiczne
- diagnoza psychologiczna
- krótkoterminowe oddziaływania terapeutyczne
- psychoedukacja

Jednym z elementów pomocy były również bezpłatne porady prawne, udzielane na podstawie porozumienia ze Starostwem Powiatowym w Rzeszowie, w każdy wtorek oraz piątek w punkcie konsultacyjnym przez dwóch prawników. W sumie udzielili oni 140 porad prawnych dla mieszkańców Gminy Hyżne. Główna tematyka porad to: tematy dotyczące prawa karnego, prawa administracyjnego, cywilnego oraz prawa rodzinnego.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowno-administracyjnym. W ramach pomocy prawnik może wskazać sposób rozwiązania problemu prawnego. Pomoc obejmuje także możliwość sporządzenia projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań, jak również przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowno-administracyjnym.

W gminie Hyżne funkcjonuje, powołana przez Wójta, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA). Komisja inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Celem działań jest ograniczanie

dostępności alkoholu, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Ponadto, Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

- wydawanie postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Hyżne;
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Wójta Gminy;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W 2025 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem:

- Otrzymała 8 posiedzeń;
- Wydała 10 postanowień na sprzedaż napojów alkoholowych;
- Prowadziła 7 spraw o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego;
- Nie skierowała żadnego wniosku do Sądu Rodzinnego w Rzeszowie o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego;
- Skierowała 2 osoby na badanie przez biegłych sądowych w zakresie uzależnienia od alkoholu.

Rozliczenie środków:

Z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń alkoholowych do budżetu Gminy w 2025 roku wpłynęły środki w wysokości **86 656, 80 zł**, a dochód ze sprzedaży napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (tzw. małopki) wyniósł 12 195,20zł, co łącznie daje kwotę **98 852 zł**.

Wydatki zostały zrealizowane w wysokości **126 029,37 zł**. Różnicę w kwotach pokryto z wolnych środków z lat ubiegłych, wprowadzonych do budżetu w 2025 r.

Wykorzystanie w/w środków przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Przeznaczenie	koszty
1.	Koszty opłat sądowych za złożenie wniosku o przymusowe leczenie, opinie biegłego, badania psychologiczne, badania psychiatryczne, wpisowe na leczenie	768,92 zł
2.	Wynagrodzenia członków GKRPA za udział w posiedzeniach komisji	5 453,00 zł

3.	Sfinansowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach w trakcie ferii zimowych organizowanych przez Stowarzyszenie SKM SPINUS „Zimowo – na sportowo”	5 000,00 zł
4.	Sfinansowanie uczestnictwa 60 dzieci w warsztatach profilaktycznych podczas wakacji w ramach zadania „Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Hyżne – Aktywne wakacje”	18 000,00 zł
5.	Dofinansowanie zakupu kwestionariuszy ankiet do wykonania badań diagnozy lokalnej	600 zł
6.	Sfinansowanie części kosztów związanych z przygotowaniem Jasełek organizowanych przez KSM w Hyżnem (przygotowanie scenografii, strojów, zakup drobnych upominków oraz poczęstunku)	1 500,00 zł
7.	Warsztaty - instruktaż nordic walking	450,00 zł
8.	Aktywne spędzanie wolnego czasu przez mieszkańców z Gminy Hyżne (organizacja Rajdu Rowerowego, Jarmarku Bożonarodzeniowego oraz spotkania z okazji Dnia Dziecka w Wólce Hyżneńskiej)	11 500,00- zł
9.	Ufundowanie nagród w ramach Gminnego turnieju tenisa stołowego, szachowego oraz kostki Rubika organizowanym w SP w Grzegorzówce	2 000,00 zł
10.	Zakup nagród w ramach Gminnego turnieju piłki siatkowej organizowany w SP w Hyżnem	1 500,00 zł
11.	Zakup pucharów i nagród w ramach Gminnego turnieju o Puchar Wójta Gminy Hyżne	1 451,13 zł
12.	Zakup pucharów i nagród w ramach Gminny zawodów lekkoatletycznych organizowanych w SP Brzezówka	1 480,48 zł
13.	Warsztaty profilaktyczne dla uczniów SP w Hyżnem	2 850,00 zł
14.	Warsztaty kulinarne w ramach profilaktyki i promocji zdrowych nawyków żywieniowych	2 193,80 zł
15.	Koszty funkcjonowania świetlicy profilaktyczno-wychowawczej (zakup artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć na świetlicy)	3 159,07 zł
16.	Zakup art. niezbędnych do utrzymania pomieszczeń świetlicy (środki czystości, wyposażenie)	932,16 zł
17.	Koszty wynagrodzeń psychologa, terapeuty ds. uzależnień, osób prowadzących zajęcia na świetlicy profilaktyczno-wychowawczej oraz osoby sprzątającej	51 624,36 zł
18.	Opłaty za media (ścieki, woda, gaz, prąd, internet, abonament rtv, konserwacja budynku, hosting strony internetowej)	15 566,45 zł
SUMA		126 029,37 zł

Gmina Hyżne partycypowała w kosztach związanych z prowadzeniem Izby Wytrzeźwień w Rzeszowie w kwocie **3 608,00 zł** W ramach tej kwoty sfinansowano pobyt 8 osób w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie.

Informacje dodatkowe:

Na dzień 31.12.2025 r. w Gminie Hyżne działało 11 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym jeden bar. Liczba aktualnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedstawia się następująco:

- 1) **10 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % oraz piwo poza miejscem sprzedaży;
- 2) **1 zezwolenie** na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % oraz piwo w miejscu sprzedaży;
- 3) **8 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5 % do 18% poza miejscem sprzedaży;

4) **8 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% poza miejscem sprzedaży.

Wpływy ze sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Hyżne:

	2021	2022	2023	2024	2025
do 4,5 % oraz piwo	1 804 900,11 zł	2 066 531,48 zł	2 112 907,94 zł	2 537 629,10 zł	2 321 956,11 zł
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa	135 424,34 zł	195 716,90 zł	197 270,15 zł	212 776,29 zł	164 802,02 zł
powyżej 18 % zawartości alkoholu	1 418 614,58 zł	1 585 530,81 zł	1 538 264,95 zł	1 680 202,11 zł	1 560 212,38
SUMA	3 358 939,03 zł	3 847 779,19 zł	3 848 443,04 zł	4 430 607,50 zł	4 046 960,51 zł

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do roku 2024 spadła o blisko 400 tys. złotych (383 646,99 zł).

Opracował:

Bogumiła Garlak – Podinspektor Urzędu Gminy Hyżne

Zatwierdził:

Magdalena Buda – Kierownik Referatu Organizacyjnego

Monika Szmyd – Skarbnik Gminy Hyżne